

HET EVANGELIE IN BEELDEN

Over het jaarthema

Het jaarthema van dit seizoen luidt 'Gelijkenissen'. Iemand omschreef de gelijkenissen van Jezus eens als 'het evangelie in beelden'. Een kortere definitie is er niet. Want gelijkenissen laten ons allereerst iets *zien*.

Maar pas op: gelijkenissen zijn meer dan een plaatje bij een praatje. Ze zijn niet bedoeld als een soort stripverhaal: moeiteloos te verteren voor mensen die weinig tijd hebben. Jezus gebruikte ze niet vanuit een soort pedagogische strategie om een boodschap toegankelijk te maken. Want dat is het eigenaardige: gelijkenissen zijn niet altijd zo gemakkelijk.

Wat zijn de kenmerken van gelijkenissen? Ik noem er vier.

- Gelijkenissen beginnen in het *alledaagse* leven. Bij een boer die arbeiders inhuurt voor de oogst; bij een herder die een schaap kwijtraakt; bij een uitnodiging voor een bruiloft.
- Maar alle gelijkenissen hebben tegelijk een *niet-alledaagse*, vaak zelfs *onrealistische* ontknoping. De arbeiders die één uur hadden gewerkt, kregen evenveel loon als zij die de hele dag gewerkt hadden; de herder liet 99 schapen aan hun lot over om het ene schaap te zoeken; toen de genodigden voor de bruiloft het af lieten weten, werden bedelaars en zwervers genodigd.
- Een gelijkenis als geheel is *beeldspraak* voor iets anders, namelijk voor het Koninkrijk van God. Gelijkenissen vertellen op een indirecte manier hoe het eraan toegaat nu de wereld naar Gods bedoelingen aanbreekt.
- Vanwege die beeldspraak hebben gelijkenissen een *onthullend*, maar tegelijk ook *verhullend* karakter. Daarom reageerden de leerlingen van Jezus ook enigszins opgelucht toen Jezus eens een keer niet in beelden sprak: 'Ja, nu spreekt u rechtstreeks en niet in beelden' (Johannes 16,29).

Om op dat laatste door te gaan: waarom moet het zo verhullend? Het antwoord luidt: omdat het niet anders kan. Wat (nog) niet te zien is, is alleen te zien in de verbeelding. Gelijkenissen doen dan ook een beroep op onze verbeeldingskracht. Of moet ik zeggen: op de *bekering* van onze verbeeldingskracht? Want je ogen moeten ervoor opengaan: voor het buitengewone van Gods Koninkrijk dat zo dichtbij begint. Je moet het ook zelf *willen* zien. Jezus dringt niets op. Ook daarom horen gelijkenissen zo bij zijn stijl van werken.

Piet van Die